

maa, vil nok ved Hjælp af Beskyttelse kunne konkurrere i Indlandet med Udlandets Industri, men vil selvfølgelig ikke paa det udenlandske Marked kunne konkurrere med dette Industri, da den der staar paavirket af det Tryk, som gjennem Tolden paa Raamaterialet lægges paa den. Altsaa, med dyrere Raamateriale og større Produktionsudgifter vil vor Industri være ubeløst fra at konkurrere med Udlandet. Dette er en Ting, som havde mindre at betyde paa den Tid, da Toldloven blev til, fordi vor Industri da mindre producerede for Udlandet og væsentlig var beregnet paa Indlandets Forbrug; men senere have Forholdene forandret sig, og vor Industri har gjort store Fremskridt. Ved de Vættelser, som vort Lovforslag tilsigter, vil den vist kunne arbejde sig op til en Exportindustri. Hvis nu Industrien skal kunne arbejde sig frem, er der en anden Ting, som ogsaa er nødvendig, og det er, at den mere koncentrerer sig paa enkelte Retninger. Det har vor Industri ikke gjort, og det er en Feil, at vor Toldblovgivning har tvunget den til at sprede sig. En anden Ulempe, der har været en Følge af vor Toldblovgivning, er, at, idet vor Toldblovgivning hindrer Exportindustrien, tvinger den vor indenlandske Industri, idet den forhindrer den i at faae et tilstrækkelig Marked for sin Afvæining, til at sprede sin Arbeidskraft. Det er saa langt fra, at vor nuværende Toldlov, skjøndt dikteret af Hensyn til Industrien og af Ønsket om at blive nogenlunde, ja, ikke saa lidt i Beskyttelsens Spor, virkelig er bleven nogen sand Beskyttelse for Industrien her i Danmark, at den meget snarere har virket hæmmende og trykkende, og gjør det endnu mere i dette Dreblik. At den gjør det med Hensyn til vor Industri, og at den gjør det med Hensyn til vor Handel, er en Ting, som her er bleven erkjendt og tidligere gjentagne Gange er bleven fremhævet under Forhandlingerne om Skibsafgiftens Ophævelse, en Foranstaltning, som i Thinget i 1870—71 har samlet omtrent alle Partier til en bestemt Fordring om denne Afgifts Ophævelse som det Ønskeligste. Det Tryk, som saaledes gjennem Skibsafgiften og gjennem Tolden paa Skibe udøves paa Skibsfarten, er gjennem Aarenes Løb bleven betydelig større. Thi medens Handelen tidligere alene var Ind- og Udsøfjels-handel, er den gjennem de Forandringer, som ere foregaaede dels paa Kommunikationsmidlernes Omraade, dels i andre Staters Toldpolitik, efterhaanden bleven til Mellemandel, og der synes at være Udsigt til, at Danmark, hvis Betingelserne derfor skaffes tilveie, eller hvis der ikke lægges positive Hindringer i Veien, kunde hæve sig op til et Land af Betydning i denne Henseende for Europa eller for Nordeuropa, og dersom dette kunde blive Tilfældet, tror jeg, at man vilde sørge bedre for Danmarks Betydning i Europa, — og et Ønske herom er jo oftere fremkommet her paa Rigsdagen — end man vilde gjøre det ved ad-

skillige andre Foranstaltninger, hvorved man tror at kunne hæve vort Land høit i Europas Anseelse. Jeg tror, at, hvis det kunde lykkes at gjøre vort Land til et af de betydeligste Mlemled for Nordeuropas Handel, til et rigt Industri- og Handelsland og til et paa materielle Omraader fremragende lille Land, vilde ogsaa vor politiske Stilling blive anderledes og en stærkere, end vi maaste i dette Dreblik kunne gjøre os Begreb om, i alle Tilfælde en sikkrere. Endelig er der en anden Ulempe, der følger af den bestaaende Toldblovgivning, nemlig det usforholdsmæssige Tryk, den lægger paa Befolkningen, ikke blot paa dens økonomiske Velvære ved at opræve Afgifter af Forøgdenhedsgjenstande, men ogsaa derigjennem, at den paa lægger Befolkningen en Skat, der svares til Staten gjennem den, som jeg tror at have paavist, mindre forstandige og paa mange Punkter ufornødne Beskyttelse, der kun kan pves paa den Maade, at Varene fordyres for den Del af Befolkningen, der ikke direkte høfter Gavn af Beskyttelsen. Disse Betragtninger, som jeg har til- ladt mig i Korthed at resumere, og som tidligere have ligget til Grund for Bestræbelserne her i Thinget for at fremme en Toldlov, have naturligvis i dette Dreblik en langt stærkere Betydning baade paa Grund af de Forandringer i vor økonomiske Tilstand, jeg har fremhævet, og paa Grund af de betydelige Fremskridt i Statskassens Rigdom. Det er imidlertid en Ting, der er ærede Medlemmer bekendt, at allerede fra de første Aar af Halvsjæderne begyndte Regeringen at erkjende Rigtigheden af at foretage en Reform paa Toldvæsenets Omraade. Det første Forslag, som laa for i saa Henseende, laa for i 1871, det var fremsat af Finansminister Fenger, og gik ud paa en Nedsættelse, naar der baade toges Hensyn til Toldnedsættelserne og til den af den daværende Finansminister i et andet Lovforslag foreslaaede Nedsættelse af Skibsafgiften, af ialt 800,000 Kr.; men den daværende Finansminister mente, uagtet det samlede Overskud af Tolden var omtrent 16 Millioner Kroner, at Statskassen ikke kunde undvære det Beløb og fordrede det kompenseret ved Indførelsen af en Brændevinskat. — Dette Lovforslag blev Gjenstand for Betænkning, men kom ikke til 2den Behandling, førte altsaa ikke til noget Resultat. Udvalget, der blev nedsat derover, fordrede dengang, at hele Skibsafgiften skulde hæves, og at der ialt skulde ske en ubækket Nedsættelse af 3 Millioner. Aaret efter, i 1872, indbragte Finansminister Krieger — ja, han var forøvrigt egentlig Indenrigsminister, da han indbragte det — et Forslag til en Toldlov, som forandrede baade Toldloven og foretog væsentlige Forandringer med Hensyn til Skibsafgiften, og dette Lovforslag var beregnet paa en ukompenseret Nedgang i Indtægterne af ialt 588,000 Kr. Det blev Gjenstand for anden Be-